

'PLANEET ZEE' : EEN STORMACHTIG WETENSCHAPSPROJECT VOOR 16-18 JARIGEN

Het zal je maar overkomen... Twee jongeren 'lenen' na een avondje stappen de zeilboot van hun vader. Deze uit de hand gelopen grap brengt hen onverwachts op volle zee, zonder brandstof, voedsel of drinkwater. Via radiocontact krijgen ze hulp van enkele wetenschappers vanop het onderzoeksschip de Zeeleeuw. Zo hopen ze zich uit de nood te redden in deze voor hen totaal onbekende wereld...

Dit gegeven vormt het spannende decor van het online onderzoeksproject 'Planeet Zee'. Op de tocht langs kustgebieden, ondiepe zeeën en over de diepzee worden jongeren tussen 16 en 18 jaar geconfronteerd met specifieke probleemsituaties, gerelateerd aan de zee. De 7 thema's (oceaan-klimaat interacties, grondstoffen en energie, levende rijkdommen, water in beweging, leven in zee, zeeën, kusten en maatschappij en havens en maritiem transport) vallen terug op het allerbeste, hedendaagse onderzoek van de oceanen en sluiten nauw aan bij de vakoverschrijdende en specifieke doelstellingen van de 2de en 3de graad ASO, TSO en BSO. Naast een website met een groot aantal lesmodules en opdrachten krijgen klassen de kans om aan te tonen dat ze echt gewapend zijn tegen al dat zeegeweld. De hoofdprijs is een heuse expeditie op zee!

'Planeet Zee' is de opvolger van 'Expeditie Zeeleeuw' (www.expeditiezeeleeuw.be), het e-learning project over kust en zee dat de voorbije drie jaar zo'n 3000 leerlingen uit gans Vlaanderen deed zoeken naar creatieve oplossingen voor moeilijke problemen. Het is een initiatief van het Vlaams Instituut voor de Zee, SHE Consultancy en DAB Vloot. Het wordt gefinancierd vanuit het actieplan 'Wetenschap maakt knap' van de Vlaamse overheid.

Wil je op de hoogte worden gehouden van dit project? Mail dan naar info@planeetzee.org of zeil naar www.planeetzee.org. Klassen kunnen nog tot eind 2007 inschrijven.

(JS)

UNIEK NASLAGWERK OVER EUROPEES BESCHERMDE NATUUR IN VLAANDEREN

Wie in één boek alle belangrijke informatie over de toepassing van de Vogel- en Habitatrichtlijn in Vlaanderen en het Belgisch deel van de Noordzee gebundeld wil zien, wordt sinds kort op zijn wenken bediend. In het 584 pagina's tellende werk 'Europees beschermde natuur in Vlaanderen en het Belgisch deel van de Noordzee' zijn de onderzoekers van het INBO erin geslaagd alle relevante info mbt. leefgebieden en soorten samen te brengen. Het boek oogt bovendien bijzonder fraai door de vele topfoto's en de verzorgde afwerking. Met meer dan

80 pagina's over kushabitats, halofytenvegetaties en duinen, en heel wat accurate informatie betreffende de hier voorkomende soorten is dit werk ook voor kust- en zeefanaten een absolute aanrader! Het boek is te koop in de boekhandel à 34,5 EUR.

(JS)

DOLFIJNENBOEK VAN JEUGDAUTEUR PATRICK LAGROU

Waarom lachen dolfijnen altijd? Leven er dolfijnen in de Noordzee? Drinken dolfijnen? Het antwoord op deze en nog veel meer vragen over dolfijnen vind je in het nieuwste boek van jeugdauteur Patrick Lagrou. Elk van de 101 vragen worden op een begrijpelijke manier beantwoord. Clavis werkte hiervoor nauw samen met verschillende dolfijnenspecialisten in Nederland en Vlaanderen. Het boek bevat veel mooie kleurenfoto's van dolfijnen en biedt ook interessante informatie over de Noordzee. Bovendien staat er

een kort verhaal en quotes in uit de Dolfijnenkind-boeken van Patrick Lagrou. Het boek telt 48 pagina's, kost 6 EUR en kan o.a. aangeschaft worden via de Natuurpuntwinkel:

<http://www.natuurpunt.be/default.asp?ID=2217>.

(BS)

GEWRAKT EN GEWOGEN: VERDER ONDERZOEK VAN EEN 18DE-EEUWSE WRAKSITE OP DE BUITEN RATEL

In 2004 kwam de wraksite op de Buiten Ratel zandbank nog onder de aandacht in een documentaire van 'Overleven' (Canvas). Deze wraksite, sinds 1996 uitgebreid onderzocht door duikers van de vzw. NATA, werd door het VIOE in samenwerking met NATA het onderwerp van verdere studie. Onderzoekers exploreerden de vondsten en schetsen van de wraksite in meer detail en combineerden hun bevindingen met verdere prospecties op de site, in de hoop meer zicht te krijgen op de identiteit van het wrak.

Een uitgebreid onderzoek van het vondstenmateriaal geeft intussen meer informatie rond de herkomst en de datering van het wrak. Niet alleen aantrekkelijke voorwerpen als een tabaksdoos en een gouden horloge verstrekken informatie, maar ook meer dan 3000 loden kogels, fragmenten van kleipijpen, houten tonnen gevuld met nagels en een kist met gereedschap geven aanwijzingen over de aard van de inboedel, de herkomst en de datering van het schip. Gelijkenissen met vondsten uit 18de-eeuwse scheepswrakken als deze van de Hollandia of de Amsterdam zijn sprekend. De precieze identiteit van het wrak blijft voorlopig echter nog onbekend.

(ID & IZ)

Ton gevuld met spijkers gevonden op de wraksite ter hoogte van de Buiten Ratel zandbank. Het dennenhout van de ton is afkomstig uit Scandinavië en werd via dendrochronologie gedateerd tussen 1733 en 1735 (NATA)

NIEUW VISSERSVAARTUIG O 32 'PETRUS PICTOR' IN OOSTENDE

Terwijl de Vlaamse visserij ten gevolge van de hoge brandstofprijzen en dalende vangsten al enkele jaren in een diepe crisis verkeert, arriveerde op 18 augustus eindelijk nog eens een nieuw vissersvaartuig in Oostende. Toch is ook de O 32 'Petrus Pictor' een kind van zijn tijd, geen grote stalen boomkorkotter, maar een snelle, wendbare polyester catamaran uitgerust voor passieve visserij en de twinrigvisserij op garnaal. Een multifunctioneel vaartuig dat in functie van het seizoen en de markt snel kan omschakelen naar de optimale visserijmethode.

De nieuwe catamaran (2 x 150 pk, 11,32 m lang en 5,12 m breed) werd gebouwd door Gemini Workboats Ltd in Colchester (UK) en vervangt de eurokotter Z 70 'Marleen' binnen de rederij Ishtar van Willy Versluys. Andy Dewulf, oud-schipper van de Z 70, zal als schipper-motorist bijstaan worden door Dimitri Vanhulle en Luc Vantruyen.

In eerste instantie richt de 'Petrus Pictor' zich op de passieve visserij zoals lijnvisserij op zeebaars en staandwantvisserij op tong. In het najaar 2008 zal er met een twinrignet op garnaal worden gevestigd.

(WD)

Het nieuwe vissersvaartuig O 32 'Petrus Pictor' zal zich in eerste instantie toeleggen op de passieve visserij (VD)

Gèrre de zeesterre

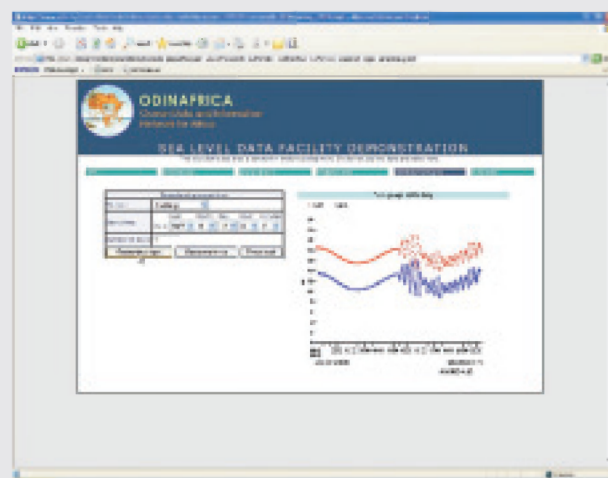
MINI-TSUNAMI TEN GEVOLGE AARDBEVING IN INDONESIË LIVE TE VOLGEN

Op 12 en 13 september werd Indonesië andermaal getroffen door een aantal zware aardbevingen, de sterkste sinds de grote tsunami in 2004. Het epicentrum van de bevingen bevond zich in het zuidwesten van Sumatra. Onmiddellijk werden door het Tsunami Waarschuwingencentrum in Hawaï verschillende "Tsunami berichten" uitgestuurd voor het gebied van de Indische Oceaan.

Een serie van tsunami golven bereikte reeds vrij snel na de beving Padang, een kuststad in het getroffen gebied. De golven waren echter relatief beperkt qua amplitude zodat de schade beperkt bleef. In de daaropvolgende uren werden de reeds sterk afgezwakte golven tot Colombo (Sri Lanka) en de Seychellen waargenomen.

Op de 'Sealevelstation website' kon de tsunami live gevolgd worden (<http://www.sealevelstation.net>). Met deze webtool, ontwikkeld en beheerd door het UNESCO/IOC Project Office for IODE en het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) in samenwerking met het Pacific Tsunami Warning Center in Hawaï, kunnen getijden in het gebied van de Indische Oceaan online gevolgd worden. Een netwerk van getijmeters in de Indische Oceaan stuurt via satelliet, in near-real time, gegevens door. Dit netwerk speelt een belangrijke rol in de uitbouw van een Tsunami waarschuwingssysteem voor de Indische Oceaan. Op deze manier kan immers na het uitgeven van een tsunamibericht de ernst en impact van de golf onmiddellijk geëvalueerd worden. Dit initiatief is tot stand gekomen met steun van de Vlaamse regering, na de verwoestende tsunami van 26 december 2004.

(WR - UNESCO/IOC Project Office for IODE)

Verloop van de getijden in Padang (ZW-Sumatra, Indonesië). Padang ligt op circa 200 kilometer van het epicentrum van de eerste beving. Er is duidelijk te zien hoe rond 12:00 GMT een eerste (beperkte) tsunami golf de kust bereikt, nadien gevolgd door verschillende hogere golven (UNESCO/IOC Project Office for IODE)

